Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 224. Braşovŭ, Luni, Marţĭ 11 (23) Octomvrie 1888.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care învitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ 3 fl.
pe şése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe şése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Braşovŭ, 10 Octomvrie v.

Cutezarea Kulturegyletului a trecutŭ orĭ-ce margine.

Nu e destulŭ, că organele guvernului, punêndu-se în fruntea acestei reuniunĭ de maghiarisare, uneltescŭ cu învoirea şi cu sprijinulŭ guvernului în contra esistenţei naţionale a Nemaghiarilorŭ;

nu e destulŭ că li s'a impusŭ unorŭ comitate românescĭ, unde duşmanii noştri au ajunsŭ a-le conduce, dare pentru promovarea tristelorŭ tendinţe ale Kulturegyletului;

nu e destulŭ că s'au găsitŭ comune orăşenescĭ, conduse de contrarii naţionalităţilorŭ, carĭ din prisosulŭ dărilorŭ sêrmanei poporaţiunĭ sĕ verse sume de banĭ în saculŭ fără fundŭ alŭ acestei reuniunĭ agitatóre;

nu e destulŭ că prin lădiţe aşedate în locurĭ publice se stórce pentru Kulturegyletŭ banulŭ trecĕtorului prin felŭ de felŭ de tertipurĭ;

nu'i ajungŭ în fine acestei reuniunĭ cu patentă patriotică tóte mĕsurile câte le-a născocitŭ pentru ajungerea scopurilorŭ sale duşmane naţionalităţilorŭ nemaghiare:

cutezarea Kulturegyletului a mersŭ până a împărţi prin organele guvernului liste de colectare în favorulŭ fondului sĕu prin ţinuturĭ şi comune românescĭ, ba au cutezatŭ agenţii acestei reuniunĭ sĕ profaneze pragulŭ caselorŭ românescĭ, călcândŭ peste elŭ ca sĕ céră banĭ pentru Kulturegylet!

Dér îndrăsnéla acésta ţi se 'nfăţişéză cu atâtŭ mai monstruósă, cu câtŭ chiar o comună orăşenéscă ca Pojunulŭ, pe alŭ cărei sprijinŭ contau Kulturegyletiştii, a avutŭ curagiulŭ sĕ le spună verde 'n faţă, că deşi reuniunea lorŭ pórtă firma culturei comune, nu urmăresce însĕ înaintarea nobilelorŭ scopurĭ ale culturei şi prin urmare nu e vrednică de sprijinulŭ sĕu.

Şi când ne gândimŭ, că acéstă reuniune de maghiarisare a luatŭ la ochiu în prima liniă naţionalitatea românăscă, ne cuprinde cu dreptŭ cuvêntŭ indignaţiunea de atâta îndrăsnélă, de a cere Românului banĭ, cu carĭ sĕ se făurescă armele destinate a ucide viéţa naţională românéscă.

Credut-au óre patrioţii Kulturegyletiştĭ, că Românulŭ e atâtŭ de nemernicŭ, încâtŭ sĕ se facă călăulŭ naţionalităţii sale?

Rĕspunsulŭ, ce li-l'au datŭ o vrednică Româncă din Bihorŭ, le-a spulberatŭ şi acéstă ilusiune. Turburată şi scandalisată, a rĕspunsŭ agentului kulturegyletistŭ: „Cugetulŭ că am contribuitŭ pentru astfelŭ de scopurĭ m'ar face sĕ nu mai am nicĭ unŭ momentŭ de linişte; *mai bine mĭ-aşĭ tăia degetele, decâtŭ sĕ facŭ unŭ lucru ca acesta!*"

Aşa rĕspunde Românulŭ neaoşŭ şi Românca neaoşe, când duşmanulŭ le cere sĕ se facă uneltele lui în contra neamului românescŭ. Aşa au rĕspunsŭ totdéuna în tóte vécurile, preferindŭ ruşinei ciungărirea şi chiar mórtea.

Ţiné-va sémă Kulturegyletulŭ de lecţiunile ce le primesce? Veni'şĭ-va în fire şi lumina-se-va după atâtea amarĭ decepţiunĭ?

Nu credemŭ, căcĭ de multŭ nu mai judecă cu capulŭ. Nu credemŭ, căcĭ guvernulŭ şi organele sale agită şi uneltescŭ împreună cu elŭ. Ear foile kulturegyletiste strigă turbate şi insultă chiar pe cei carĭ nu se facŭ uneltele reuniunei de maghiarisare.

Era cu putinţă decĭ sĕ scape şi Românca din Bihorŭ neatinsă de mânia kulturegyletistă? Nu, au numit'o „monstru vrednicŭ de purtatŭ la têrgurĭ!"

Cultură kulturegyletistă!

Dér unŭ lucru sĕ-lŭ sciă pionerii culturei kulturegyletiste:

Câtă vreme vomŭ trece dreptŭ „monstri" în ochii duşmanilorŭ noştri, putemŭ fi sigurĭ de stima şi respectulŭ neamurilorŭ culte; dér din diua în care ne vomŭ face *vrednicĭ* de laudele duşmanilorŭ, fiindcă ne-amŭ făcutŭ uneltele lorŭ, în contra chiar a neamului nostru, vomŭ fi unŭ poporŭ înmormêntatŭ de viu, vrednicŭ de a fi datŭ uitărei pentru veciă.

De aceea mai bine „monstri" dér Românĭ vrednicĭ, decâtŭ îngerĭ cu cultură kulturegyletistă.

Bugetulŭ Ungariei.

După proiectulŭ de bugetŭ pe anulŭ 1889, ce l'a presentatŭ în dieta ungurésca ministrulŭ de finance Tisza, cheltuelile totale suntŭ preliminate cu 354·57 milióne fl., adecă *cu 94 milióne mai marĭ ca în anulŭ trecutŭ.* Veniturile totale suntŭ preliminate cu 347·25 milióne fl., adecă cu 14·61 milióne mai marĭ ca în anulŭ trecutŭ. Deficitulŭ, care în legea financiară pentru anulŭ 1888 e preliminatŭ cu 12·44 milióne fl., pentru anulŭ viitorŭ cu 7·32 milióne, decĭ ar fi cu 5·12 milióne fl. mai micŭ, décă socotéla va fi corectă, nu ca în anii trecuţĭ, în carĭ deficitulŭ adevĕratŭ se ascundea.

Deşi acestŭ bugetŭ e mai favorabilŭ, totuşĭ îşĭ are şi elŭ părţile sale umbróse. Ministrulŭ de finanţe a fostŭ pusŭ în posiţiune, mai numai prin dările cele nouĕ, ca sĕ prelimineze veniturile cu 14.6 milióne mai multŭ, şi cu tóte acestea deficitulŭ a scădutŭ numai cu 5·12 milióne. Acéstă scădere stă într'unŭ raportŭ fórte nefavorabilŭ faţă cu încordarea puterei contribuabililor. Cheltuelile érăşĭ s'au sporitŭ în modŭ însemnatŭ şi totŭ înarmările militare suntŭ causa principală a sporirei cheltuelilorŭ, precum şi urcarea dobêndilorŭ (cu 2·08 milióne) pentru datoria statuluĭ. Aceste cheltuelĭ în plus au absorbitŭ o mare parte din nouĕle venitur. Dér sciutŭ e, că nicĭ darea de spirtŭ, nicĭ scumpirea tutunului n'au adusŭ atâta venitŭ câtŭ se credea; dela tutunŭ, de esemplu, se spera sĕ între multe milióne, pe când abia au intratŭ 0·9 milióne, adecă nicĭ unŭ milionŭ. De aci vine, că cu tótă sporirea dărilorŭ, deficitulŭ încă totŭ e de 7·32 milióne; ér la acestŭ deficitŭ socotindu-se trebuinţă de vr'o 13 milióne pentru ştergerea datoriei, deficitulŭ e de peste 20 milióne, care nu se potŭ acoperi din venitur. Prin urmare nu póte fi vorba de unŭ bugetŭ favorabilŭ.

Nouă împărţire a Europei.

Laveley, renumitulŭ profesorŭ universitarŭ şi scriitorŭ din Belgia, publică dilele acestea unŭ interesantŭ articulŭ în colónele diarului. „New-York Herald". Eruditulŭ profesorŭ e de părere, că unŭ rĕsboiu europénŭ e inevitabilŭ şi crede că din acestŭ rĕsboiu Germania are sĕ iésă învingĕtóre. Interesante suntŭ mai vîrtosŭ predicerile ce le face elŭ despre modulŭ cum are sĕ se împartă Europa în urma acestuĭ rĕsboiu. Astfelŭ, Laveley

---

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSILVANIEI."

(7)

NIŢĂ DRAGĂ.

Schiţă din vieţa unui muncitoriu.

„Şi nu te-ai lovitŭ taică?" grăi Chiva.

„Nu", făcu sĕmnŭ din capŭ Niţă.

„Nu i-s'a întêmplatŭ nimica", grăi Păuna cu rĕutate, ca şi cum i-ar fi părêndŭ rĕu de acésta.

Chiva apoi merse şi ea în curte, eşi şi Niţa şi Niculae şi după câtă-va vreme veniră cu toţii înapoi.

Stătură o bucată de vreme fără sĕ dică cineva vr'o vorbă, ér Chiva, fiindŭ ostenită, se puse în aşternutulŭ ei şi sta acolo, se lupta cu somnulŭ, şi nu putea adormi din pricina, că mamă-sa nu mai găta vorba cu Marina.

Leica Păuna se cam ferea de Chiva, deşi scia şi ea, că Marina are sĕ mérgă la Bucurescĭ, căcĭ avea de gândŭ sĕ o tocméscă la unŭ boerŭ ca fată în casă.

„E şi bine la Bucurescĭ", începŭ Păuna.

„E bine la Bucurescĭ, am fostŭ şi eu odată cu sócră-mea pe când făcea negoţŭ cu portocale, cu lămâi, cu ardei şi cu pătlăgele vinete... Am căpĕtatŭ o scrisóre dela soru-ta", grăi Păuna, „şi mĭ-a trimisŭ patru galbenĭ; ţi-i face şi tu ceva haine şĭ-apoi ne-om socoti. Trebue sĕ mergĭ la Bucurescĭ, căcĭ aicĭ nu mai suntŭ câştigurĭ."

Chiva încă audea aceste vorbe; era supĕrată, dér nu dicea nimicŭ. Nu-i venea însĕ la socotélă, ca şi soru-sa cea mică sĕ plece, sĕ se bage slujnică, căcĭ orĭ cum ar fi năcazurile, totŭ e ruşine lucrulŭ acesta. E destulŭ că a mersŭ Linca. Ii era amărîtŭ sufletulŭ şi cu tóte acestea nu'i spuse nimicŭ nicĭ tată-sĕu nicĭ soru-sii celei mĕritate. Dér în cele din urmă chiar sĕ le fi spusŭ, ce putea face cineva décă Marina şi mamă-sa erau hotărîte pentru lucrulŭ acesta.

„Când sĕ plecŭ, maică?" întrebă Marina cam rarŭ, aşa că se părea ca cum ar vrea sĕ mai îndelungéscă cu plecarea.

„Ne-omŭ socoti" grăi Păuna veselă.

Era veselă Păuna ca o vrabiă când primăvéra se află într'unŭ cuibŭ de rêndunică. Ea avea patru galbenĭ ce'i trimesese fiă-sa Linca din Bucurescĭ şi se cugeta sĕ facă câte ceva pentru Marina, dér cu deosebire se cugeta sĕ o îmbrace nemţesce. Cămaşĭ avea, avea şi câteva sucne, se gândia sĕ mai cumpere ceva stambă, sĕ-le dea la o croitorésă şi sĕ'i facă douĕ rochii nemţescĭ. In sufletulŭ ei vedea cum Marina va aduna gălbiorĭ, cum apoi după o bucată de vreme îi va trimite şi ei, cum se va întórce acasă şi cum se va mărita póte după unŭ negustorŭ, şi nu 'şĭ putea închipui altfelŭ, decâtŭ ca fata negreşitŭ sĕ plece; aştepta numai unŭ rĕspunsŭ dela Linca că i-a găsitŭ stăpânŭ.

„Apoi maică", începŭ Marina, „nu ar trebui sĕ'mĭ mai cumpĕrŭ câte ceva, uite că aşŭ avea lipsă de unele lucrurĭ?"

„Cum nu, draga maichii? Cum pĕcatele nu? M'am gânditŭ eu. Am sĕ te îmbracŭ cocónă, căcĭ la Bucurescĭ aşa se cuvine, pentru că tu nu te ducĭ ca slujnică, nu, Dómne feresce!" dise Păuna cu încredere. „Tu mergĭ într'o casă de boerŭ, ca dómnă peste celelalte slujnicĭ."

Chiva adormise, ér din tindă se audia Niţă tuşindŭ, şi tuseaţlui grea te făcea sĕ credĭ, că mai multĭ ómenĭ tuşescŭ de-odată. Afară şuera vêntulŭ şi isbea straşinile căsciórei, care se clătina de credeaĭ că acum acum cum se surpa.

Se audi o şueratură ceva mai cu putere, se audi apoi unŭ pocnetŭ, stoborulŭ, nenemai putêndu-se ţinea în luptă, cădu la pămêntŭ.

„Stoborŭ, fire-ai fi fostŭ alŭ dracului, stoborŭ!" grăi Păuna şi se uită pe ferésträ. „S'a dusŭ", dise ea dândŭ din mână, „acum trebue sĕ'lŭ facemŭ."

Marina se ridică, se uită şi ea pe ferésträ, se întórse apoi şi începŭ sĕ se desbrace. Era cuprinsă de gândurile, ce i-le pricinuia plecarea şi-i venea cu atâtŭ mai greu, cu câtŭ scia că nu mai are sĕ stea multă vreme. Séra când e întunerecŭ şi când vêntulŭ urlă şi isbesce furiosŭ cóstele caselorŭ subrede, omulŭ e cuprinsŭ de gândurĭ mai bănuitóre şi astfelŭ Marina copleşită de felŭ de felŭ de idei, care i-le pricinuia plecarea, nu putea adormi.

Păuna suflă în lumina de sĕu, ce ardea strâmbŭ

e de convingerea, că învingĕtórea Germaniă în urma acestui rĕsboiu va reda Finlanda Svediei, va anexa ţinuturile baltice ale Rusiei şi va restitui regatulŭ vechei Polonie, punêndu-i-se ca rege unŭ archiduce austriacŭ. România ar căpĕta Basarabia, în timpŭ ce părţile nordice ale Franciei s'arŭ anexa la Belgia. Italia ar redobêndi Nizza şi Savoia, ér ca rebonificare pentru timpulŭ câtŭ a fostŭ lipsită de aceste provincii, ar primi Tunisulŭ, eventualŭ chiar şi Tripolisulŭ.

Metodŭ de propagandă ruteană.

Cetimŭ în „Revista Politică“ dela 3 (15) Octomvre:

Corespondentulŭ nostru din Cernăuţĭ ne scrie: „O femeiă din marginea suburbiului Roşa vine la unŭ preotŭ din apropiere şi-lŭ avorbesce rusesce. Preotulŭ, judecându-o după portŭ, îi rĕspunde românesce, dér replica urméză totŭ în limba ruteană. Atuncĭ se ḑcólă unŭ studentŭ de teologie, care pănă la momentulŭ acela fuse martorŭ mutualŭ la acéstă nostimă conversaţiă, şi ḑice: „d'apoi bine, leliţă! suntŭ şi eu din Roşa şi te sciu, căcĭ mĭ-ai fostŭ vecină. Atuncĭ nicĭ nu sciai rusesce, cum se face că ai deprins'o aşa de iute, şi cum de ţĭ-ai uitatŭ limba cu care te-ai născutŭ?“ — „Sĕ trăescĭ domnişorule, décă mĕ cunoscĭ şi nu-ţĭ este ruşine sĕ stai cu mine de vorbă, apoi ţi-oi spune dreptatea: Vêndusem odată lapte la un domn din Cernăuţĭ; ajunsă la dênsul acasă, el mĭ-a ţinut o cazaniă frumósă şi mĭ-a ḑisŭ, că numai acela póte sĕ aibă parte de raiu şi de împĕrăţia ceriului, care vorbesce în cara sa limba lui Dumneḑeu, adecă limba ruséscă. Éră cine vorbesce limba ţigănéscă séu moldovenéscă, acela va sta afară la pórta raiului ca cânii şi Dumneḑeu s'a feri de a-lŭ lăsa în raiu, cum ne ferimŭ noi astăḑĭ de-a lăsa pe ţiganĭ în ogrăḑile nóstre!.. De atuncĭ mĕ terescŭ a vorbi în limba părinţilorŭ mei, şi soţulŭ meu şi copii mei. Totŭ aşa face şi o vecină de-ale mele!“

Veḑĭ! astfelŭ rĕspândescŭ ruşii limba lorŭ!.. Şi ómenii noştri îi credŭ pe cuvêntŭ şi-i ascultă şi facŭ totŭ ce-i învéţă căcĭ pănă acuma nime nu lĭ-a deschisŭ ochii sĕ le arete lumina adevĕrului!

SCIRILE ḐILEI.

Cetimŭ în „Ellenzek“: „Vicespanulŭ din comitatulŭ Bihorului a împărţitŭ ḑilele acestea *liste de colectare în favorulŭ „Kulturegylet“-ului.* O dómnă română din ţinutulŭ Belului (Beel), care ostenesce în causa colectărei cu zelŭ vrednicŭ de laudă, a făcutŭ încercare şi la o familiă de domnŭ de confesiunea gr. or. unde domnişóra de casă, care este cunoscută ca una, care nu póte suferi pe Maghiarĭ, a întêmpinat'o cu cea mai mare tulburare şi scandalisare când 'i s'a cerutŭ sĕ subsrie ceva pentru „Kulturegylet?“ Ea a respins'o ḑicêndŭ, că „cugetulŭ că ea a contribuitŭ pentru astfelŭ de scopurĭ, o-ar face sĕ nu mai aibă nicĭ unŭ momentŭ de linişte; *mai bine şĭ-ar tăia degetele,* decâtŭ sĕ facă unŭ lucru ca acesta. I-se face rĕu chiar şi atuncĭ când nu aude mai multŭ, decâtŭ cuvêntulŭ: maghiarŭ“ etc.

De ce nu ne spune fóia Kossuthistă numele acelei „Românce vrednice de laudă“, care ostenesce cu zelŭ colectândŭ pentru Kulturegylet?

*
* *

In adunarea comitetului comitatensŭ din comitatulŭ Cojocnei s'a hotărîtŭ sĕ se intenteze 66 de cercetărĭ disciplinare contra a 66 învĕţătorĭ şi primării comunale din causă că n'ar fi făcutŭ corectŭ şi punctuosŭ statisticele scolare.

Cu a cui autorisaţiune?

*
* *

Sub titlulŭ *„Niksz deutsch“* scrie „Ellenzek“ în numĕrulŭ sĕu mai nou, că Direcţiunea Societăţei căii ferate din Oradea mare a primitŭ din partea ministrului ungurescŭ de comunicaţiune unŭ rĕspunsŭ dăscălitorŭ. Lucrulŭ stă aşa: Direcţiunea numitei societăţĭ s'a obicĭnuitŭ a-şĭ ţine şedinţele sale când la Viena, când la Budapesta. De astă-dată ar fi urmatŭ sĕ-şĭ ţină şedinţa în Viena, dér ministrulŭ Baross a declaratŭ hotărîtŭ, că nu dă voiă unei societăţĭ ungurescĭ sĕ-şĭ ţină şedinţele sale în Viena. Societatea de repeţite orĭ a recuratŭ contra acésta, cerêndŭ sĕ-şĭ pótă ţine şi în Viena şedinţele sale pe basa, că o parte din membrii direcţiunei locuescŭ în Viena, dér ministrulŭ a opritŭ chiar şi pe cale telegrafică ţinerea şedinţelorŭ în Viena.

Grozavŭ lucru!

*
* *

Generalulŭ Mihailŭ cav. de *Trapşa,* comandantulŭ brigadei 11 de artileriă, e transferatŭ la brigada 3 de artileriă. Colonelulŭ Carolŭ *Soos de Bodok,* comandantulŭ regim. 2 de infanteriă a trecutŭ în pensiune, primindŭ ordinulŭ Corónei de ferŭ cl. III. fără taxă.

*
* *

In stagiunea de éstŭ timpŭ a teatrului naţionalŭ din *Bucurescĭ* se va representa o tragediă în versurĭ *„Virgiliu“,* datorită penei măestre a d-lui Alexandri.

Congresulŭ naţionalŭ bisericescŭ.

(Urmare.)

Şedinţa a V-a, 3/15 Octomvre.

Presidiulŭ presentéză: *a)* credenţionalele deputaţilorŭ Teodorŭ Popŭ şi Georgiu Popovicĭ; *b)* cererea dep. P. Piposŭ a se verifica deputatulŭ I. Slavicĭ şi în lipsa credenţionalului şi a'i se acorda concediu pe întrégа durată a sesiunei, fiindŭ deputatulŭ I. Slavicĭ în închisóre la Vaţŭ.

V. Mangra face următórea propunere:

Considerândŭ, că § 32 din statutulŭ organicŭ nu prescrie, cine póte fi alegibilŭ din statutul preoţesc ca membru în scaunulŭ protopresbiteralŭ, considerândŭ, că statulŭ organicŭ nu preciséză, décă membrii scaunului aleşĭ odată prin sinodulŭ protopresbiteralŭ au sĕ fiă şi întăriţĭ din partea episcopului diecesanŭ, deasemenea mai considerândŭ, că § 57 din stat. org. nu cuprinde disposiţiunĭ analóge § 19 alŭ statutului organicŭ în privinţa impedimentelor de consangenitate şi afinitate pentru membrii comitetului protopresbiteralŭ;

considerândŭ, că în aplicare aceştĭ §§-ĭ se interpretéză în diferite modurĭ, după vederile singularelorŭ consistorie eparchiale; în fine

considerândŭ, că de a interpreta §§-ii stat. org. cu înţelesŭ dubiosŭ compete congresului: Măritulŭ congresŭ sĕ însărcineze comisiunea organisătóre cu compunerea unui proiectŭ de conclusŭ, care sĕ cuprindă interpretarea corectă a §§ 32 şi 57 din stat. org.

Luându-se la desbatere raportulŭ generalŭ alŭ consistoriului metropolitanŭ plenarŭ despre activitatea sa dela congresulŭ din 1886 încóce (despre care a referatŭ pentru comisiunea organisatóre C. Rădulescu) cu micĭ escepţiunĭ s'au luatŭ aprópe tóte punctele spre sciinţă; o desbatere mai întinsă s'a făcutŭ la punctulŭ, care tractéză despre delegaţiunea congresuală, esmisă în causa despărţirei de ierarchia sêrbéscă, la care punctŭ comisiunea propune:

Delegaţiunea se îndrumă, ca pe viitorŭ, dela proximulŭ congresŭ începênd, la fiăcare congresŭ sĕ aducă pe calea consistoriului metropolitanŭ raportŭ detaiatŭ despre activitatea sa şi despre stadiulŭ în care se află singuraticile cause.

Preasânţia Sa d-lŭ episcocŭ I. Meţianŭ e de părere, că afacerea despărţirei comunelorŭ mixte sĕ se relege pe viitorŭ în competinţa dieceselorŭ Aradŭ şi Caransebeşŭ, după-cum adecă acelea aparţinŭ la una séu alta dintre aceste diecese, căcĭ numai consistoriile cunosc mai bine referinţele şi dispunŭ de datele necesare la purtarea proceselorŭ. In diécesa Aradulni d. e. o comună a şi purtatŭ deja procesulŭ de despărţire, care e terminatŭ şi încă cu resultatŭ mulţămitorŭ pentru noi, ce se póte privi de unŭ casŭ de precedenţă favorabilŭ, şi încâtŭ scie, atâtŭ în diecesa Caransebeşului, cât şi în diecesa Aradului mai suntŭ câte 2 comune, carĭ au intentatŭ procesulŭ de despărţire, şi decurgŭ în cea mai bună ordine, pentru aceea e de părere, ca activitatea acestei delegaţiunĭ sĕ se sisteze.

I. Lenger, consideră instituirea acestei delegaţiunĭ de o însĕmnătate cu mult mare decâtŭ ca aceea sĕ se delăture numai aşa per incidens, şi nu e doveditŭ prin nimicŭ, că comisiunea a devenitŭ de prisosŭ séu nepractică, pentru aecea d-sa încă e de părere, ca delegaţiunea sĕ se îndrumeze a veni cu unŭ raportŭ detaiatŭ despre activitatea sa prin organulŭ nostru competentŭ administrativŭ, resp. susţine propunerea comisiunei.

Dr. I. Gallŭ arată, că în trecutŭ, pănă când erau cestiunĭ de principiu de regulat a fostŭ bine, că s'a concentrat tótă lucrarea aşa ḑicêndŭ într'o mână, astăḑĭ e vorba de esecutarea lucrului şi pentru acéstă delegaţiunea s'a aflatŭ de nepractică, căcĭ vedemŭ că la tóte sesiunile ne vine cu câte unŭ reportŭ abia de câteva rêndurĭ, cu nimicŭ promovând afacerea. Pentru aceea d-sa e de părere, ca acestŭ punctŭ sĕ se predea unei comisiunĭ speciale de 9 membri, care încă în sesiunea acésta sĕ ne vină cu propunerĭ în acestŭ obiectŭ.

V. Hamsea află, că cestiunea e de interesŭ generalŭ, pentru-că privesce pe 50 de mii de suflete, şi astfelŭ trebue sĕ se reguleze prin congresŭ, astfelŭ congresulŭ a şi relegatŭ deja acéstă afacere în competenţa sinódelorŭ eparchiale prin conclusulŭ sĕu de sub nr. 173 din an. 1886.

N. Popea încă află, că cestiunea cade în competenţa congresului, căcĭ e de unŭ interesŭ naţionalŭ, şi pentru ceea susţine propunerea comisiunei.

I. Deseanu susţine, că ar fi fórte greu sĕ se designeze prin congresŭ, carĭ comune, la care eparchiă aparţinŭ şi astfelŭ sprijinesce propunerea Preas. Sale d-lui episcopŭ I. Meţianŭ, ce nu se alterează prin propunerea dep. D. I. Gall.

Punnêdu-se la votŭ propunerile făcute, se primesce propunerea deputatului Dr. I. Gall, avêndŭ a se alege comisiunea încă în şedinţa de astăḑĭ.

Celel'alte puncte din raportulŭ consistorialŭ, cu puţine modificărĭ, s'au luatŭ spre sciinţă, ér faţă cu membrii rĕposaţĭ ai consistoriului metropolitanŭ N. Andrievicĭ, Iacobŭ Bologa şi Dr. N.

---

aşeḑată într'o ulcică verde de pămêntŭ şi merse sĕ se culce.

Atâtŭ ea, câtŭ şi fiă-sa, se aşeḑară în aşternuturile lorŭ, dér leica Păuna băgà de sémă, că muculŭ luminei nu s'a stinsŭ şi o nĕcăjea acestŭ lucru, de aceea se ridicà şi'lŭ stinse.

„Suflă vêntulŭ prin ferestri“, grăì scuturândŭ din umerĭ şi se aşeḑà lângă fiă-sa Marina.

Multŭ mai vorbiră împreună Păuna şi Marina, până când totŭ mai rarŭ începeau vorba, în tocmai ca cântecul unui omŭ ce se depărtéză, totŭ astfelŭ şi graiulŭ se auḑia mai depărtatŭ, pănă ce amuţi cu totulŭ.

VI.

Era mare învălmăşala la casa lui Niţă.

Leica Păuna însĕ şi fiă-sa Marina se totŭ învêrteau în drépta şi în stânga, aşa că se vedea că suntŭ cuprinse de gândurĭ şi de grijĭ. Ele lăsară ca sĕ plece toţĭ şi rĕmaseră singure cu băiatulŭ celŭ micŭ, cu Niculae, şi astfelŭ începură sĕ se sfătuiască între ele despre lucrurile ce arŭ fi de cumpĕratŭ pentru plecare.

Erau ca ameţite, căcĭ aveau patru galbinĭ şi atâta nu mai avuseră în mână de când suntŭ ele. Legaseră banii într'o cârpă, şi cârpa aceea o legară într'alta, aşa erau de îngrijate ca nu cumva sĕ se pérdă ceva. Se totŭ pipăia leica Păuna şi parcă nicĭ când nu se încredea cu desĕvîrşire, că galbinii suntŭ toţĭ în fiinţă. I-se părea că a greşitŭ adineaorĭ când îi numĕrase, decĭ deslegà cârpa, numĕrà încă odată banii, îi puse pe masă şi se uita şi ea şi fie-sa Marina la ei şi le fugeau ochii, atâtŭ de frumoşĭ erau.

Păuna îi plimba prin mânĭ, îi suna încetişorŭ ca se nu sară prea departe, îi risipea pe masă, îi aduna ér în pumnŭ, şi era veselă la faţă. Se cugeta, câtŭ ar fi de bine, décă ar avea o ferdelă şi începù sĕ zimbéscă.

„Mai întâiu şi mai întâiu mergemŭ la zarafū“, grăi Păuna după ce 'şĭ desfătà din ajunsŭ ochii privindŭ la galbinĭ, „şi adecă sĕ schimbămŭ unulŭ sĕ vedemŭ câtŭ căpĕtămŭ pe el, după aceea cumpărămŭ o materiă bună şi frumósă şi apoi mergemŭ la cusătorésa de lângă biserică, sĕ'ţĭ ia mĕsură; mai schimbămŭ unŭ galbinŭ sĕ-ţĭ iai nisce păpuccĭ cu lacŭ şi cu găurele, nisce ciorapĭ şi alte ce ne va mai venì în minte.“

Cum ḑiseră aşa făcură. Păuna era hotărîtă, hotărîtă era şi Marina, şi acum nu mai era multŭ de zăbovitŭ.

Marina însĕ cu câtŭ se apropia timpulŭ plecărei, cu atâtŭ mai tristă era. Deşì înainte vreme totŭ mereu cânta sĕ plece, acum parcă îi cădea greu lucrulŭ acesta. Era cuprinsă de unŭ felŭ de nemulţămire, şi totuşĭ nu era altceva de făcutŭ decâtŭ sĕ plece, căcĭ tóte erau puse la cale.

După ce hotărîră ce au sĕ târguiască, plecară în cetate, ér casa rĕmase pustiă.

Ḑiua acésta era o ḑi de totŭ frumósă, şi cum sórele dase viéţă împrejurimei întregĭ, n'ai fi sciutŭ ce sĕ facĭ de bucuriă, căcĭ pe nesimţite erai cuprinsŭ de o voiă bună şi de unŭ neastêmpĕrŭ, şi nu te mai săturai uitându-te prin grădinĭ, ai cărorŭ pomĭ erau parcă poleiţĭ cu aurŭ.

Vêntulŭ de primăvéră îşĭ făcea mendrele sale şuerândŭ în depărtare şi atingêndŭ straşinele, elŭ da naştere unui sunetŭ înţăglaţŭ. Pórta se isbea într'una, ér prafulŭ se ridica vêrtejŭ oblu în susŭ ca fumulŭ dela jertfa lui Abelŭ.

*

Aşa după prânḑŭ pela cincĭ se întorcea Niţă Dragă din cetate şi venea încetŭ şi vorbea cu sine însuşĭ. Elŭ se mustra pentru că tăcuse pănă acum, se mustra că nu s'a amestecatŭ în tóte lucrurile, şi era cuprinsŭ de o zăpăcélă când gândea că are sĕ se împotrivéscă la trebile pe carĭ le pusese la cale nevastă-sa cu Marina. Auḑise dela Chiva, a datŭ o raită pe la fie-sa cea mare pela Trina şi acum apĕsatŭ de povara gândurilorŭ întrà în curte. Işĭ rotì ochii în tóte părţile, dór de ar vedea pe Niculae, şi astfelŭ după-ce 'şĭ plimbà ochii deajunsŭ rĕmase în mijloculŭ curţii uitându-se în pămêntŭ. Işĭ scóse funia de după gâtŭ, o aruncà pe prispă şi apoi se puse şi elŭ lângă ea şi rĕmase pe gândurĭ.

Intr'aceea sosì şi Niculae băetulŭ; era sgăriatŭ pe faţă şi plângea.

(Va urma).

Popū, congresulū şi-a esprimatū condolenţa prin sculare.

Urmândū alegerea comisiunii speciale, propuse mai nainte de Dr. Gall, în acea comisiune se alegū deputaţii: Crăciunescu, Hamsea, M. Popovicī, cav. de Puşcariu, Dr. Ios. Gall, Dr Alexandru Mocioni, V. Babeşū şi Bartolomeiu.

Privitorū la scrisórea consistoriului metropolitanū, prin care se face cunoscutū, că ministrulū nu a eliberatū preoţimea română gr.-orientală dela lucrurile publice, comisiunea organisătóre propune: congresulū cu părere de rĕu ia la cunoscinţă hotărîrea ministrului, ér consistoriulū metropolitanū se îndrumă a înainta afacerea dietei ungare, care chiar în sesiunea actuală se va ocupa cu unū proiectū de lege în privinţa aşa numitelorū robote. La propunerea părintelui metropolitū, propunerea comisiunii se primesce fără exprimarea regretului.

Comisiunea organisătóre mai raportéză apoi prin raportorulū ei P. Nemeşū în privinţa rescriptului ministerialū despre numirea comunelorū în limba maghiară în corespondenţele bisericescī cu alte organe publice, şi propune, că deórece între actualele împrejurărī, ministrulū totū nu'şī va schimba părerea, consistoriulū metropolitanū sĕ ia deocamdată dispositiunile cele mai convenabile în acéstă privinţă, ér la timpū oportunū sĕ revină asupra obiectului. Se primesce.

În sfîrşitū totū comisiunea organisătóre raportéză prin raportorulū ei Partenie Cosma asupra proiectului de regulamentū pentru procedura la alegerea de protopresbiterī.

Deórece proiectulū din cestiune s'a tipăritū şi s'a distribuitū între deputaţii congresualī, se privesce de cetitū şi se primesce dreptū basă pentru desbaterea specială.

Trecêndu-se la desbaterea specială a acestui regulamentū, titlulū şi §-ulū 1 se primescū fără desbatere. §-ulū 2 a produsū însĕ o discuţiune mai lungă, la care au participatū deputaţii R. Patiţa, P. S. S. părintele metropolitū, Stănescu, Desseanu, Lenger, Sorescu, Hamsea şi Dr. Ilar. Puşcariu. Propunerī ce se abatū dela propunerea comisiunii au făcutū numai R. Patiţa; a propusū adecă, ca la alegerea de protopresbiterī sĕ nu participe şi deputaţī aleşī, carī nu aparţinū protopopiatului respectivū.

Stănescu îşī motivéză apoi următórea propunere:

„Deórece „Statutul organicū" tocmai referitorū la alegerea de protopresbiterī dispune principii generale numai, fără de a precisa şi tóte amĕnuntele, de unde s'a observatū şi se observă totū mereu că în practică se facū dispositiunī şi divergenţe supĕrăcióse pentru credincioşī, aşa de esemplu în cestiunea atinsă de condeputatulū Patiţa, dér regulată deja de congresū în 1886, — décă adecă cineva neaparţinĕtorū de tractulū unui protopresbiteratū póte sĕu nu fi membru în sinodulū protopopescū electoralū? — Aşa mai cu sémă: cum are sĕ se procédă în casulū, unde alesulū protopresbiterū are sĕ fiă totodată şi parochulū alesū alū unei parochii din centru? — Şi considerândū, că tocmai acum este în lucrare unū regulamentū pentru o asemenea procedură, care décă ar avé menirea sĕ stabiléscă unū procedeu uniformū, care însĕ numai în acelū modū ar atinge scopulū, când de-o parte ar cuprinde tóte conclusele congresului în acéstă materiă, ér de altă parte s'ar ocupa şi de cestiunile pendente; însĕ considerândū, că §-ulū 2, precum elū ni se presentă de comisiune, nicī nu cuprinde conclusele deja luate de congresū în anii ce mai nainte, nicī nu se ocupă cu regularea mai mulţumitóre a dreptului de alegere a parochienilorū cu protopopū-parochū în centru, óre-cumva de după analogia procedurii la alegerea metropolitului-archiepiscopū propunū: ca pre lângă indigetarea acestorū principii de explicare şi executivă, § 2 sĕ se relege comisiunii pentru chibzuire şi prelucrare din nou."

Punêndu-se propunerile la votū, se primesce propunerea comisiunii organisătóre.

Literatură.

Merinde dela şcólă, *seu* **învĕţăturī pentru poporū,** culese din diarulū unui scolarū de *Dr. Georgiu Popa*. Gherla 1888. Sub titlulū acesta a eşitū de sub tiparū în tipografia „Aurora" din Gherla unū opū, care pentru povĕţuirile lui valoróse va avé sĕ ocupe unū locū de frunte în bibliotecele nóstre poporale. D-lū autorū a avutū nimerita ideiă, de a publica prin opulū de faţă unū diarū de şcólă, ce şi-lū făcuse ca elevū de anulū I alū şcólei poporale superióre din Câmpenī, va sĕ dică pe când era în alū 4-lea anū de şcólă. In acestū diarū se cuprindū diferite impresiunī din copilăriă, atâtū din şcólă, câtū şi afară de şcólă; o colecţiă bogată de diferite povĕţuirī primite dela învĕţătorulū sĕu, pe carī autorulū le-a prelucratū şi desvoltatū cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naţionalitate, igienă, economiă, istoriă etc. etc. se află în acestū opū, aşa că singurū numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitululū despre *fumatū*, despre *curăţirea trupului* etc. ar fi de ajunsū pentru a merita sĕ nu lipséscă din nicī o bibliotecă poporală românéscă. Opulū cuprinde 289 pag. 8⁰ şi costă 1 fl.

Concentrările şi manevrele armatei române.

Cetimū în „Apĕrarea" din Bucurescī:

Concentrările corpului I-iu d'armată s'au terminatū.

Reservele armatei permanente au fostū concentrate pentru dece dile, ér regimentele de dorobanţī au concentratū pentru 25 dile contingentele 1884 şi 1885, spre a li se da cea din urmă instrucţiune, urmândū a trece treptatū în reservă.

Aflămū cu plăcere, că cu ocasia acestorū concentrărī s'a datū cea mai mare atenţiune instrucţiei individuale, şi ómenī competenţī ne-au asiguratū, că s'au obţinutū resultatele cele mai satisfăcĕtóre.

Contingentele cele mai vechī (1880, 1881 şi 1882) din reserva armatei permanente, la 25 Augustū, diua de concentrare, s'au presentatū la corpurile lorū (Regim. 1-iu Linie şi Batal. I-iu Vênătorī.)

De îndată li s'a distribuitū totū equipamentulū necesarū şi a doua di au începutū instrucţia. Este îmbucurătorū a se vedea cum soldaţī liberaţī de 4—5 anī, după douĕ dile de instrucţiă nu se mai cunoscea că unū timpu aşa de îndelungatū lipsiseră din casarmă.

După noi, acésta este proba cea mai evidentă, cumcă li se predase cu stăruinţă şi pricepere instrucţia individuală în timpulū serviciului de trei anī.

Din diua de 26 Augustū, corpurile avêndū aprópe efectivulū de rĕsboiu, au făcutū excrciţii asupra scólei de soldatū de companiă, de batalionū şi diferite eserciţii de luptă.

Esactitatea cu care au rĕspunsū la chemare, disciplina şi asiduitatea la instrucţiă a reserviştilorū, au fostū admirabile.

Acéstă nouă ocasiune ne întăresce în convicţiunea, că reservele suntū unū elementū realū şi putemicū alū armatei nóstre, îndestulū de instruitū şi la orīce momentū gata pentru mobilisare. Décă spiritulū rĕsboinicū reside în natura, în sângele poporului nostru, apoi şi spiritulū militarū vedemū că a prinsū rădăcinī în moravurile lui. Spiritulū militarū alū unei armate este focarulū virtuţilorū militare; elū asigură acele victorii strălucite şi durabile, elū face armatele puternice prin ordine şi disciplină.

Reserviştii armatei permanente în diua de trei Septemvre s'au desconcentratū pentru a se duce la vetrele lorū cu aceeaşī linişte cu care s'au presentatū la corpurile lorū, după ce şī-au reamintitū întréga instrucţiă necesară infanteristului.

D-nii generalī Anghelescu şi Cruţescu, comandanţii corpului de armată şi alū divisiei, au rĕmasū încântaţī în diua inspecţiei de ţinuta, disciplina şi instrucţia reserviştilorū armatei permanente.

Sistemulū nostru regionalū, organisarea depositelorū de recrutare, căile de comunicaţiă, depourile de echipamentū şi materiale etc. ne oferă mijlócele de a trece dela starea de pace la cea de resbelū cu repediciunea de care nu se potū făli multe armate din Europa.

Regimentele de dorobanţī ale corpului I-iu de armată avêndū concentrate pentru 25 de dile contingentele cele mai vechī (1884—1885) s'au formatū în brigade şi au făcutū diferite exerciţii asupra reglementelorū tactice, luptele şi tirulū.

Nu putemū decâtū sĕ ne felicitămū cu organisaţia armatei nóstre teritoriale, ea nu este atâtū de costisitóre ca armata permanentă şi cu tóte astea dorobanţulū are îndestulătóre calităţī de soldatū. Prin concentrările periodice este destulū de instuitū şi disciplinatū. Fără a lipsi dela modestiă, organisaţia armatei teritoriale, — pe când la alte naţiunī întêmpină dificultăţī, ba chiar nu se póte aplica, — la noi, regimentele de dorobanţī formézā masele de infanteriă, care s'au pusū la încercare acum 11 anī şi a cărorū organisaţiă astădī este definitivū complectată.

Dela cele dintêiu dile de concentrare, dorobanţulū nu se deosebea întru nimicū de celū mai bunū infanteristū, cu adăugire că: abnegaţia, tenacitatea şi vieţa sa riguróså nu o póte suporta infanteria multorū naţiunī din Europa, — aceasta graţie vieţei laborióse a ţĕranului nostru, care petrece mai totă vera sub cerulū liberū, la arşiţa sórelui, la vênturī şi la ploi.

Brigadele divisiei I-ia au fostū concentrate.

I-a la Filiaşī, a 2-a la Craiova, ér ale Divisiei a 2-a, a 3-a aprópe de Drăgăşanī şi a 4-a la Piatra.

In aceste localităţī au făcutū diferite eserciţii, ér în dilele din urmă au manevratū una în contra alteia.

Brigadele I şi 2 sub direcţia d-lui generalū Cruţescu a menevratū şi a avutū lupte de întâlnire pe posiţiunile de la Filiaşī, Tatomireştī, Valea-rea, Brădeştii de susū şi de josū, Morăreştī, ér brigadele a 3-a şi a 4-a de sub direcţia d-lui generalū Vlădescu, pe posiţiunile dintre Drăgăşanī şi Piatra.

Temele pentru lupte s'au datū şefilorū de brigade de dd. generalī comandanţī ai divisiilorū.

D. generalū Angelescu comandantulū corpului de armată a asistatū la aceste manevre, în dilele hotărîte.

La 19 Septemvre regimentele s'au desconcentratū.

Regimentele de Călăraşī asemenea au fostū concentrate mai întâiu pe regimente ş'apoi la Craiova în brigadă — unde i-am admiratū pentru precisiunea cu care esecutau diferite formaţii pe escadróne, regimentū şi brigadă.

Instrucţia şi caii călăraşilorū noştri corĕspundū pe deplinū la serviţiile ce este chemată a îndeplini o bună cavaleriă în timpū de rĕsboiu.

Cu ocasiunea acestorū concentrărī şi manevre, dd. comandanţī ai marilorū unităţī au rĕmasū pe deplinū mulţămiţī de resultatele dobândite.

Din parte-ne simţimū o deosebită satisfacţiă şi felicitămū din inimă corpulū ofiţerescū, căcī totă lumea scie că soldatulū este oglinda în care se reflectă cu cea mai mare esactitate oficerulū, care l'a instruitū şi care a sciutū sĕ-i inspire disciplina, sentimentulū datoriei şi iubirea cătră ţéră şi tronū.

ULTIME SCIRĪ.

Din Roma telegrafiază corespondentulū de acolo alū diarului „Independance Belge", cumcă unū diplomatū l'ar fi asiguratū, că orī-ce încercare a Franciei d'a transforma protectoratulū sĕu asupra Tunisului într'o anexiune a acestei ţĕrī, formézā un *casus foederis*, care e prevĕdutū în modū hotărîtū în protocólele alianţei triple.

In cercurile bisericescī din Belgradū se vorbesce, că episcopulū Nicanov, care refusă a trece în pensiune, are sĕ fiă internatū într'o mănăstire. Episcopulū intenţionéză sĕ adreseze Regelui unū memorandū prin Mitropolitulū şi sĕ clarifice atitudinea sa în cestiunea divorţului părechei regescī din punctū de vedere canonicū. Schimbările personale în singuratice consistorii se esecută cu energiă. Preşedintele consistoriului din Belgradū, Alexa Ilic, a şi plocatū imediatū la loculū destinaţiunei sale. Schimbările ce se facū nemulţămescū preoţimea. Tóte acestea se facū din causă, că divorţulū întêmpină pedecī în sînulū clerului.

Londra, 19 Octomvre. Se anunţă din Constantinopole lui „Daily-News", că proiectulū unei note colective a puterilorū asupra cestiunei bulgare a fostū părăsitū din causa refusului Engliterei de a lua parte la negocierile ce fuseseră conduse la Berlinū. Lord Salisbury a făcutū cunoscutū d-lui de Bismarck, că dorirţa Engliterei e de a continua politica sa de abţinere pentru totū aceea ce privesce Turcia din Europa.

Madridū, 19 Octomvre. Guvernulū spaniolū a primitū scirea, că împĕratulū Wilhelm va visita Madridulū şi Lisabona. Dér data acestei nouĕ călĕtorii nu este încă determinată.

DIVERSE.

Poporaţiunea Germaniei. In imperiulū germanū populaţiunea era la anulū 1866 de 24.831,396 suflete; în anulū 1885 aceeaşī populaţiune era de 46.855,704 suflete, ceea ce dă pentru 19 anī o sporire de 90%. In Francia dela 1801 până la 1881, va se dică în 80 de anī, sporirea a fostū numai de 24%. Densitatea populaţiunei în Germania este socotită în terminū mediu cu 67 locuitorī pe chilometru pătratū.

Dinamită într'o ţigară. Unū locuitorū din Nagy-Pal, în Ungaria, cumpărândū o ţigară Cuba din trafica de acolo, o aprinse dela capătulū celū subţire, deóre-ce la cel'altū capĕtū elū o simţi tare ca piétra. Abia a trasū însĕ câte-va fumurī, când ţigara a explodatū, rănindū obrajii şi ardêndu'i ochii bietului omū. Au fostū chemaţī medicii la momentū; obrazulū s'a putută mântuì aşa cum s'a pututū, dér ochii 'i-au rĕmasū arşī. Cum a ajunsū dinamita în ţigară? Nefericitulū fumătorū are sĕ intenteze procesū guvernului pentru vătămare corporală.

Cursulū pieţei Braşovū

din 18 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescī	Cump.	9.40	Vênd.	9.42
Argintū românescū .	„	9.35	„	9.40
Napoleon-d'orī . . .	„	9.62	„	9.64
Lire turcescī . . .	„	10.90	„	10.95
Imperialī	„	9.90	„	9.95
Galbinī	„	5.70	„	5·74
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescī . . .	„	128.—	„	129.—
Discontulū	6½—8% pe anū.			

Cursulū la bursa de Viena

din 20 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurū 4%	101.60
Renta de hârtiă 5%	92.55
Imprumutulū căilorū ferate ungare .	146.75
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (1-ma emisiune) . .	97.75
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (3-a emisiune) . .	115.25
Bonurī rurale ungare	104.50
Bonurī cu clasa de sortare	104.50
Bonurī rurale Banatū-Timişū . . .	104.30
Bonurī cu cl. de sortare	104.40
Bonurī rurale transilvane	104.30
Bonurī croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinū ungurescū	99.50
Imprumutulū cu premiulū ungurescū	130.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă	82.20
Renta de argintū austriacă	82.70
Renta de aurū austriacă	110.—
Losurī din 1860	140.30
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	872.—
Acţiunile băncei de creditū ungar. .	407.—
Acţiunile băncei de creditū austr. .	313.75
Galbenī împĕrătescī	5.77
Napoleon-d'orī	9.65½
Mărcī 100 împ. germane	59.52½
Londra 10 Livres sterlinge	121.70

Editorū şi Redactorū responsabilū:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sosirea şi plecarea trenuriloru şi posteloru în Braşovu.

I. Plecarea trenuriloru:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenuriloru:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.
Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 óre 12 minute séra.

A. Plecarea posteloru:

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) " " " *Zisinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) " " în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) " " la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) " " la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.